

Planten exact recht en vast in de grond

Iedere machine van de Gebr. Ezendam is een prototype, want elke kweker heeft weer andere wensen

Na een testperiode en enkele aanpassingen leverde Gebr. Ezendam in april definitief de Globus-zelfrijdende combinatiemachine ZCM-2200 aan Geurkink Tuinplanten BV in Winterswijk Corle. Deze volautomatische snoei-steekmachine op gps is geheel op maat gebouwd naar wens van de kwekerij. 'Zo secuur kun je het met de schop echt niet zetten', meent eigenaar Christian Geurkink.

Auteur: Sylvia de Witt

Als je aan Gebr. Ezendam BV in Borne denkt, komt bij menigeen toch allereerst het woord 'maatwerk' naar boven. Al sinds de jaren 90 ontwikkelt en produceert dit bedrijf machines onder het eigen merk Globus. Eerst werden er vooral machines voor het snoeien van buxusbollen gefabriceerd, maar al gauw begon Gebr. Ezendam ook allerlei andere machines voor kwekerijen te ontwerpen, zoals portaaltractoren, plantgatenboormachines, kluitsteekmachines, oppottafels, spuitwagens, spuitkappen, reflexschoffels, en sinds vijf jaar ook machines met een Trimble-gps-systeem. Het merk Globus is allang niet meer weg te denken op de internationale markt, maar ook kwekerijen dichtbij huis

hebben graag een op maat gemaakte machine van Gebr. Ezendam.

Meer vrijheid

Dat geldt ook voor Geurkink Tuinplanten uit Winterswijk, die dit jaar de Globus ZCM-2200 aanschafte.

'Ook al onze vorige machines hebben we bij Gebr. Ezendam gekocht', vertelt Christian Geurkink van Geurkink Tuinplanten. 'Ezendam was de dealer van onze Rath-portaal trekker. Ook de twee handbediende steek- en snoeimachines komen bij Ezendam vandaan.'

Geurkink had dus al een Rath-portaal trekker voor de gewasverzorging met daaronder een plantgatenboor, maar die werkte nog niet op gps. Omdat er in dezelfde tijd ook andere werkzaamheden met deze machine moeten gebeuren, moest er een machine bij komen. 'De gedachte was om onze portaal trekker te gaan gebruiken voor schoffelen, spuiten en kunstmest strooien en de nieuwe machine om te planten, snoeien, steken en eventueel ook om te spuiten. Dan heb je in het groeiseizoen met beide machines wat meer vrijheid. Voorheen was het boren van plantgaten weleens lastig, omdat er ook andere werkzaamheden met dezelfde machine moesten gebeuren.'

Automatisch planten snoeien

Gekozen werd voor de Globus ZCM-2200, een met twee rupsen aangedreven machine met twee stuurwielen, waarmee je kunt boren, snoeien, steken en planten.

Op deze dag, eind april, wordt met de machine op een veld van 7 hectare van Geurkink in Winterswijk taxus aangeplant. De gaten worden geboord met behulp van gps, waardoor de rijafstand en dus ook de plantafstand zeer exact is. Achter de machine hangt een plantkar met het taxuswortelgoed. De planten worden handmatig in het plantgat gezet en daarna stevig aangedrukt door twee grijpers

‘Dit is de eerste bewerking’, legt Jan Ezendam uit. ‘De volgende keer komen er drie messen op het werktuig en kunnen de planten in drie rijen tegelijk gesnoeid worden. De Globus ZCM-2200 weet door de gps precies waar de planten staan, tot op de centimeter nauwkeurig. Als hij de volgende keer weer over dit veld rijdt, kan hij die planten dus automatisch snoeien. En hiervoor is er geen bestuurder nodig.’

De machine is nu rustig bezig, maar kan volgens Jan Ezendam zeker twee keer zo snel. ‘Maar dit zijn planten met een losse wortel en de kweker wil ze exact recht en vast in de grond hebben. Hij heeft liever dat er een paar honderd planten per uur minder worden gedaan, die dan wel goed vast staan. Een andere kweker zal het weer sneller willen doen. De één denkt er zus over en de ander zo.’

Doorrijhoogte van 2,20 meter

De plantmachine die erachter hangt, is het eerste prototype. Toen hij in december werd getest, werd het plantgat echter nog niet voldoende dichtgedrukt en zat hij nog niet eens in de verf. Na de testperiode werd de stand voor het aandrukken gewijzigd en werd de machine gelakt en gepoedercoat. Nu, na dit finetunen, is de machine helemaal naar wens.

Jan Ezendam: ‘Deze machine is ook voor ons dus helemaal nieuw. Elke kweker heeft andere wensen en andere doorrijhoogtes. Deze heeft een doorrijhoogte van 2,20 meter en ook een spoorbreedte van 2,20 meter. Een machine op maat is weliswaar wat duurder, maar voor ons is het mooi werk om precies datgene te maken wat een klant wil. Deze machine is geschikt voor grotere kwekers, maar wat is een grote kweker?’

We maken ook machines voor bomen tot zes

Jan Ezendam

meter hoog, maar dan wordt het problematisch om deze ergens aan te hangen. Of er is geen ruimte om tussen de bomen door te rijden; de rijafstand is maar smal. Als je eigenlijk een grote machine nodig hebt, maar die blijkt niet te passen, dan is de wijze van kweken belangrijk.’

Mond-tot-mondreclame

Gebr. Van Ezendam ontwikkelt al zo'n vijf jaar machines met een Trimble-gps-systeem. ‘Je kunt eigenlijk al niet meer zonder’, vindt Jan Ezendam. ‘Afgelopen voorjaar hebben we al vijf machines met gps gebouwd. Als iemand planten in de grond wil zetten met gps, is het natuurlijk wel belangrijk dat de grond al goed bewerkt is en vlak.’ Gebr. Van Ezendam ontwikkelt en bouwt alle machines zelf. Alle componenten worden met laser gesneden en gemonteerd, gelakt of gepoedercoat. In drukke tijden laat het bedrijf het hoofdframe weleens lassen, maar het levert zelf alle onderdelen aan.

‘Een kweker komt met een probleem of een wens en de vraag of wij daarvoor een machine kunnen ontwikkelen. Als we een machine bouwen, kunnen wij het ons niet permitteren dat het niet goed gaat. Elke machine van ons is een prototype en elk prototype moet honderd procent werken. In de boomkwekerij moeten wij het hebben van mond-tot-mondreclame. Het is een kwestie van

vertrouwen. Veel mensen kopen een machine en weten niet eens wat ze krijgen. Ik zeg altijd: de mensen moeten ons op onze bruine ogen kunnen vertrouwen.’

Bedrijf niet ophangen aan één medewerker

Dat vertrouwen heeft Geurkink Tuinplanten al heel wat jaren, getuige het feit dat ook alle handbediende machines bij Gebr. Ezendam zijn aangeschaft. Volgens Christian Geurkink was vooral het planten van het wortelgoed in geboorde gaten arbeidsintensief. ‘En doordat je de hele dag krom staat, heb je een slechte werkhouding. Er zijn wel plantmachines te koop om wortelgoed mee te planten, maar die werken niet op gps. Als je deze gewassen na twee jaar wilt lossteken en ze zijn van boven dichtgegroeid, zoals o.a. bij prunus en rododendron, kun je de stam niet meer zien. Je kunt dan met een handbediende machine gaan steken, maar als je 5 centimeter mis zit bij een plant met een kluit met een doorsnede van 25 tot 30 centimeter, is een afwijking van 5 cm al veel. De kluit zit dan niet mooi midden onder de plant. Op de handbediende machine zit wel een camera en ik heb een medewerker die er ook zonder camera bijna blindelings mee kan werken, maar als hij ziek wordt, zit ik in het afleverseizoen met een groot probleem. Onze klantenkring wil planten van topkwaliteit. Daarom hang ik mijn bedrijf niet aan één medewerker op.’

Christian Geurkinks wil ook niet de grootste zijn, maar het gewoon heel goed doen. En dat lukt wel met de huidige technieken, zoals die van de Globus ZCM-2200.

‘Eerder werden werkzaamheden gemechaniseerd, wat soms ten koste ging van de kwaliteit. Maar door machines als deze wordt de kwaliteit van de plant beter, bijvoorbeeld door een extra snoeibeurt. Er zitten geen dure manuren in en je krijgt een nog uniformer gewas; dat ziet je klantenkring natuurlijk ook. Daar kun je met de hand niet tegenop, tenzij je er heel veel uren in steekt. Als je 100 tot 150 hectare hebt, is zo’n machine sneller rendabel. Maar dan zit je weer op de maximale capaciteit van de machine en is het maar de vraag of je alles op tijd kunt doen. Als wij met deze omvang alles goed doen en door deze machine zelfs nóg beter, kunnen we een hoogwaardig product leveren tegen een concurrerende prijs.’

Mooi in het midden van het gat

Het idee was dus om een plantkar met gps te laten maken. Met gps boren is volgens Christian Geurkink heel handig, maar de plant moet natuurlijk wél mooi in het midden van het gat komen, zodat alle andere bewerkingen later optimaal gedaan kunnen worden.

‘Als we over twee, drie jaar helemaal op gps overgaan – en het ziet er tot nu toe heel goed uit –, dan maakt het niet meer zo veel uit wie de machine voor de rij zet. Uiteraard moet die persoon de

machine kunnen afstellen, maar de machine doet in feite nu al al het werk. Met goed werkende gps kun je tot op een centimeter nauwkeurig werken; zo secuur kun je het met de schop echt niet doen.’

Vaker een snoeibeurt

De Globus ZCM-2200 is vooral geschikt voor grote bedrijven. Geurkink heeft 45 hectare in gebruik, waarvan ieder jaar zo’n 10 hectare voor teeltwisseling braak ligt of met groenbemester is ingezaaid. Zo’n 35 hectare staat vol met gewassen. Het bedrijf behoort dus niet tot de grootste kwekerijen, maar

Be social

Scan of ga naar:

www.Boom in Business.nl/artikel.asp?id=23-6889